N:o 10. Redaktion: ADOLF LINDGREN. FRANS HUSS. Expedition: HUSS & BEER. Stockholm den 15 Maj 1884. Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr. Lösn:r 30 öre. Annonspris 20 öre petitrad. Årg. 4.

Historiskt-musikaliskt fynd.

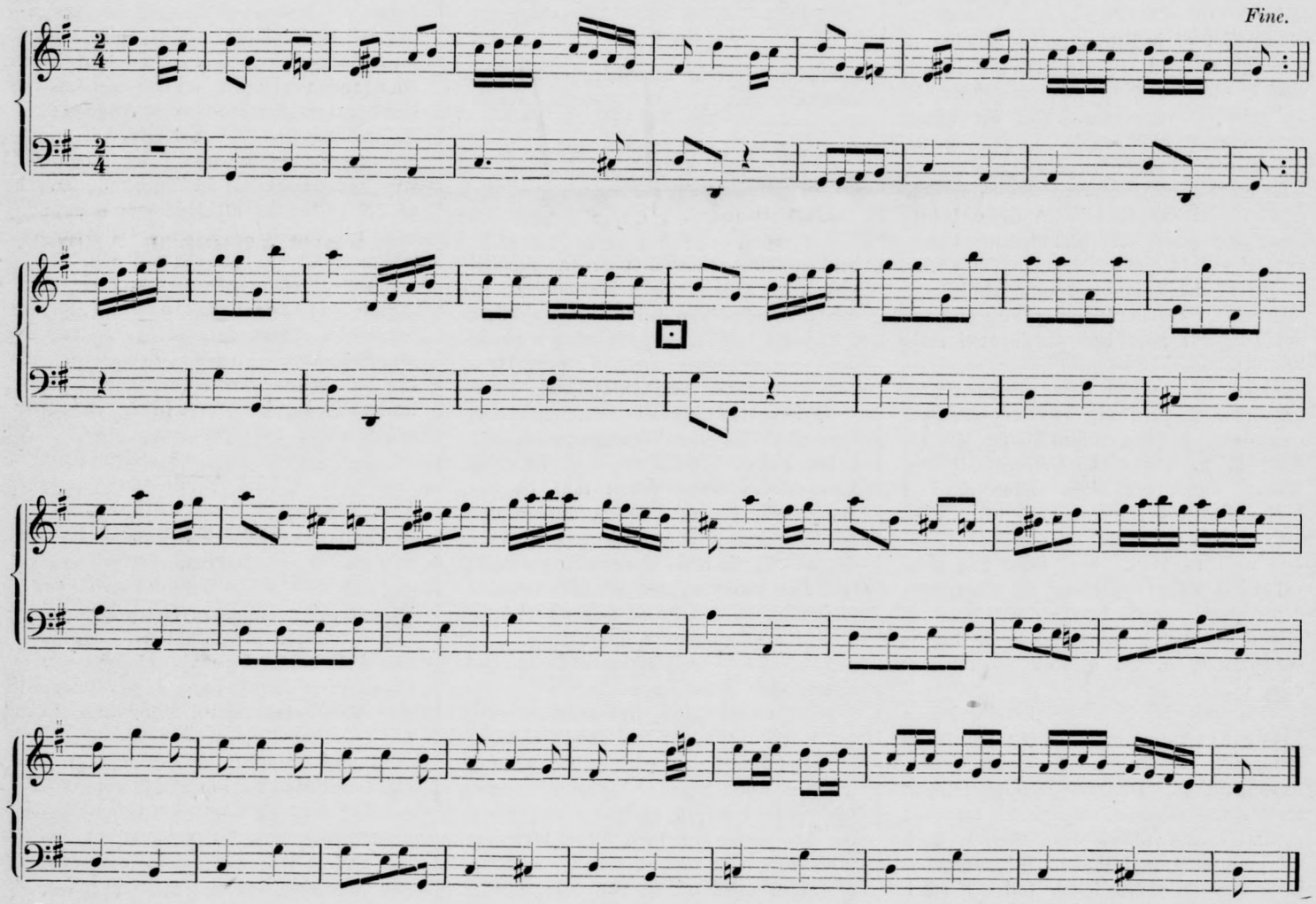

I anledning af Philochoros' senaste uppträdande i Stockholm meddela vi efter en gammal årg. af Blanches Illustr. Tidning följande »quadrille», som spelades på kongl. opera-maskraden natten emellan den 16 och 17 mars 1792, då konung Gustaf III blef skjuten. Mordkatastrofen inträffade mitt under dansen. Stycket hade redan en gång blifvit genomspeladt och togs för andra gången, då skottet aflossades vid den takt, som här i noterna utmärkes af tecknet ⊡ Denna punkt ditsattes, då musiken i samma ögonblick afstannade, af dåvarande orkesteranföraren hr Kluth, musikdirektör vid artilleriet, hvilken sedermera till sina vänner utdelade några afskrifter af originalnoterna till kadriljen med punkten anbragt såsom ett slut på de toner, som sedermera aldrig fingo ljuda på någon k. opera-maskrad.

L'etude du chant.

Röstregister.

Den qvinliga stämman eger tre (noga taget blott två) karakteristiskt skilda register, hvilka, lämpligt utbildade, förete en väsentligt olika klangfärg. De djupare tonerna, upp till f^1 (eller stundom g^1 ass^1), kallas brösttoner, de närmast högre falsettoner, och ännu mer åt höjden hufvudtoner, hvilka emellertid vanligen äro rätt svåra att skilja från falsettonerna, hvadan registren egentligen äro blott två: bröst- och falsettregistret.

Brösttonerna äro sällan utvecklade af naturen utan måste oftast utbildas med konst. De äro dock absolut nödvändiga och förläna stämman ett så att säga oemotståndligt sinligt behag; framför allt äro de oundgängliga på scenen, enär de skänka rösten dess kraft och dramatiska färg. I början då de utvecklas — hvilket stundom sker mycket lätt, stundom först efter ihärdiga studier — hafva de visserligen någonting rått och hårdt, tills de småningom afslipas och blifva lika mjuka och behagliga som de öfriga.

Studiet af brösttonerna bör emellertid öfvervakas med största försigtighet såsom varande vida mer ansträngande än de öfriga registrens. Man öfve alltså brösttonerna blott under korta ögonblick med långa mellanrum, men låte eleven ofta upprepa öfningen och oftare hvila sig än eljest. Dessa brösttoner äro nämligen mest desamma som användas i talspråket, hvadan det under början af dessa öfningar ofta händer att talorganet förefaller något gröfre än vanligt (ungefär som hos ynglingar i målbrottet).

Man låter under dessa öfningar icke munnen öppna sig för mycket på bredden, hvilken munställning lätt alstrar s. k. gom- eller struptoner. — Många sånglärare bilda redan strax i början brösttonerna ända upp till g^1 eller högre, hvilket synes mig olämpligt, till och med farligt. Med tiden kan man väl drifva somliga röster så långt, särdeles altar, men i början bör man aldrig drifva brösttonerna högre än till f^1, stundom t. o. m. ej mer än till ess^1 eller e^1.

För att få fram den karakteristiska klangfärgen på brösttonerna söker man tydliggöra densamma för eleven genom föresjungning. Den riktiga uppfattningen medför visserligen ej möjligheten att också genast kunna utföra dem, men är dock ett godt steg mot målet. Brösttonernas klangfärg är mera hård, full och stark än de andra registrens; de hafva, när de blifvit vederbörligen afslipade, likhet med de djupa tonerna i en klangfull gossröst eller de höga tonerna hos en tenor.

Man öfvar brösttonerna närmast så, att man går från en lägre sådan ton till den närmast högre, och så vidare, dervid aktande på, först att tonen ansättes på vokalen a riktigt fast i den rätta klangfärgen, vidare att den uthålles i samma styrka och klangfärg, slutligen att den bindes väl med den närmast högre, så att intet ringaste mellanrum uppstår mellan båda.

Vokalen a måste angifvas ren, öppen, med hårfin precision — hvarken såsom ha eller na, m'na eller ua etc. — och bör, såsom förut är sagdt, plötsligt framstötas ur röstspringan, med på förhand öppnad mun och utan hvarje tillsats af näs- eller gomljud. Har det lyckats att angifva alla brösttonerna felfritt på vokalen a, så öfvergår man till vokalerna e ä å, senare till i u y ö; derpå sjunger man successivt med hastig förändring alla vokalerna på samma ton, sålunda:

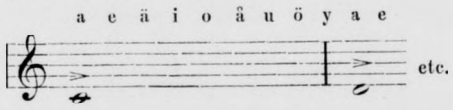

och vidare skalan uppåt, hvarefter man upprepar samma öfning men med vokalerna särskildt framstötta, sålunda:

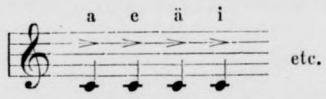

Försigtigt öfvergår man derefter till mera utförda öfningar af brösttonerna, såsom:

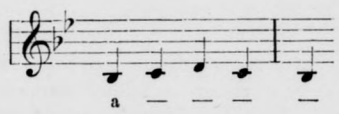

hvilken öfning derpå upprepas omedelbart två gånger, vidare i åttondelar, sedan utsträckes upp till ess^1 och slutligen upp till f^1 allt upprepade gånger (se vidare i notexemplen n:r 7, pag. 10 af Nissen-Salomans sångskola).

Falsettregistrets toner sträcka sig från $fiss^1$ till $dess^2$ (dessutom nedåt i bröstregistret ungefär till d^1). Ej sällan hafva dessa toner något tunt, färglöst, ja barnsligt; man låte då angifva dem på vokalerna a u å med användande af den mörka timbren (härom längre fram). Om falsettonerna åter förefalla betäckta, beslöjade, så öfvar man dem på ett öppet a med användande af ljus timbre.

Beträffande respirationen fordrar falsettregistret i början en större qvantitet luft för andedrägten, hvilket likväl sedan utjemnar sig under väl skötta öfningar.

Hufvudregistrets toner gå från d^2 till c^3 och högre. De högsta tonerna bör man i början ej taga i anspråk, ej ens hos röster som med lätthet taga dem, utan må man endast sällan öfverskrida g^2 (notexempel n:r 8, pag. 25).

* * *

Äro brösttonerna väl stadgade och säkra i klangfärgen, skride man modigt till öfningar i att binda detta register med falsetten. Skilnaden mellan båda registren bör vara nog tydlig för att kunna låta höra en brytning mellan dem, liknande schweizares och tyrolares »jodling», men utan den gutturala klangen hos denna. Det är omöjligt att med blotta ord förklara det sätt, hvarpå man nu ernår bindningen mellan bröst- och falsettonerna; eleven måste nödvändigt höra det från lärarinnan eller andra, för att kunna förstå och efterhärma det. Man iakttage noga, att brösttonen ej bör öfvergifvas förr än falsettonen redan i tanken är angifven, att falsettonen ej bör sökas liksom genom trefvande, och att ej minsta lucka bör märkas mellan de två tonerna. Eleven skall noga fasthålla hvarje bröston i dess klangfärg samt derpå ögonblickligt med samma säkerhet gripa och utan modifikation uthålla den följande falsettonen i dess specifika klangfärg.

Är detta uppnådt, så måste med samma ihärdighet det motsatta experimentet göras, eller öfvergången från falsett- till bröstregistret.

Det kan härvid ej nog betonas, att dessa öfningar — så nyttiga och oundgängliga de äro — äro ansträngande och böra utföras med stor försigtighet och i korta repriser. Det händer stundom att eleven vid början af dem blir något benägen för hosta, och till och med angripes af en tillfällig heshet, olägenheter som dock försvinna efter en kort hvila eller sedan strupen fuktats genom en klunk vatten (notexempel n:r 9, pag. 41).

Brösttonerna — när de väl frambragts — förefalla ofta i kraft och volym vida starkare än falsettonerna. I så fall gäller det att leda stämman derhän, att falsettens toner erhålla samma fyllighet, styrka och skönhet som bröstregistrets. Man må väl akta sig att i stället försvaga brösttonerna, för att dymedelst närma dem till de andra; en sångröst kan — såvida den icke just har en skrikande och obehagligt genomträngande karakter — aldrig vara för stark eller fyllig.

Skydd åt svenska musikliteraturen.

Som bekant föreskrifver tryckfrihetsförordningen att af allt hvad som tryckes skall boktryckare vid 25 kronors vite aflemna ett fullständigt och felfritt exemplar utan betalning till k. biblioteket och till hvardera af rikets universitet.

Denna föreskrift, hvilken röjer en prisvärd omtanka för landets literatur, lider emellertid af ett högst betänkligt fel: den är ofullständig. Ty med »tryck» afses här endast bok- och tidningspressens alster, äfvensom smärre trycksaker (affischer o. d.), men icke musik-pressen.

Af utkommande tonverk i vårt land lemnas aldrig arkivexemplar till någon offentlig institution i landet. Denna försummelse hos lagstiftaren har åstadkommit att ingenstädes finnes en komplett samling af hvad i Sverige blifvit i toner diktadt.

Af huru stort intresse blefve det icke för fosterlandets musikliteratur, om en förordning påbjöd, att af allt hvad som

utkommer från landets musikpress, skulle exemplar aflemnas till åtminstone Musikaliska akademiens bibliotek. En sådan författnings stadfästelse skulle för vårt lands musikhistoria medföra en oberäknelig nytta.

Något försök att komplettera den inhemska samlingen har från akademiens sida aldrig gjorts — förlåtligt till en viss grad; ty Musikaliska akademiens bibliotek har, skam till sägandes, aldrig egt något inköpsanslag.

Tusentals kronor beviljar riksdagen hvarje år till landets större bibliotek, men icke ett öre till rikets musikaliesamling. Med knapp nöd kan der sammanskrapas högst en femtio kronor om året till inbindning af det nödvändigaste — se der allt . . .

Som synes är det rätt bekymmersamt ställdt med hägnandet af vår inhemska musikliteratur. Att få någon ändring i lagstiftningen, påbjudande arkivexemplar jemväl för musikalier, dermed ser det mörkt ut: man vet ju se'n gammalt hur ängslig riksdagen är att ändra ens en bokstaf i tryckfrihetsförordningen.

Något måste dock företagas — och se här hvilka mått och steg man, i afvaktan på »bättre tider», nu har vidtagit.

Musikaliska akademiens bibliotek har nemligen vändt sig till hufvudstadens musikförläggare och hemstält till dem huruvida de skulle vilja — oaktadt frånvaron af lagstadgande och inköpsanslag — på frivillighetens väg tillhandahålla biblioteket sina förlagsartiklar.

Denna förfrågan har, på ett undantag när, rönt det välvilligaste tillmötesgående: sålunda ha musikförläggarne Abr. Hirsch, Abr. Lundquist, Elkan & Schildknecht och Huss & Beer samt bokhandlaren R. Sahlberg förklarat sig med nöje skola till akademiens bibliotek öfverlemna sina musikförlager.

Den svenska musikaliesamlingen blir genom dessa betydande donationer utmärkt rekryterad. Dock återstår att komma öfver de i slutet af förra och under första tiotalen af detta århundrade utkomna svenska noterna. Likaså de noter, som, utgifna i små upplagor, äro i musikhandeln utgångna, äfvensom de hvilka, i handeln okända, äro tryckta i få exemplar och fördelade på enskilda händer.

Man vågar i detta hänseende hoppas på allmänhetens offervillighet.

En förfrågan till Skandinaviens öfriga musikförläggare angående arkivexemplar har likaledes mött sympatier. Så t. ex. har biblioteket fått emottaga originalförlag från såväl hrr Warmuth som Hennings, chefer för k. hofmusikhandeln i Kristiania och i Kjöbenhavn.

* * *

Till dessa ur »Hvad nytt från Stockholm» hemtade utdrag vill Red. tillägga, att enl. hvad det förljudes lär Mus. akademiens bibliotekarie jämväl hos hrr förläggare ämna begära uppgift å hvilka år deras äldre förlagsartiklar äro utgifna. Hvar och en, som sjelf det minsta idkat historisk och biografisk musikforskning, vet hvilken oerhörd olägenhet som för kronologiska undersökningar vållas af det hos hrr musikförläggare rådande beklagliga bruket att icke, i likhet med bokförläggare, utsätta tryckåret på sina utgifna musikalier. Man måste derför blifva akademiens n. v. bibliotekarie tack skyldig för en dylik hemställan, den vi äro öfvertygade om att hrr förläggare gerna gå till mötes, åtminstone att döma af erfarenheten hos oss sjelfva, hvilka alltid vid förfrågningar af detta slag (särskildt hos Abr. Hirsch) mött den största beredvillighet, näml. så långt förläggarne kunna upplysa om saken; men ty värr kunna de det icke alltid, och då får man leta sig till faktum genom mödosamma spaningar efter gamla tidningsrecensioner o. d. Det vore önskligt att den seden numera blefve allmän, att äfven musikaliska förläggare, lika väl som andra, underkastade sig den skyldigheten (som egentligen borde vara sjelfklar) att på titelbladet angifna tryckåret. — Sedan ofvanstående var uppsatt har äfven i N. D. A. af 16 april förekommit en uppsats i samma ämne.

Teaterfrågan.

Allt sedan för nära 20 år sedan representationsförslaget förelåg till afgörande hos rikets ständer, har väl ingen frågas lösning blifvit motsedd med så stort och allmänt intresse här i hufvudstaden som frågan om våra båda främsta teatrars öde. Och vi kunna äfven kalla denna fråga för en representationsfråga, ty här gälde vara eller icke vara för de institutioner, hvilka i första rummet representera den musikaliska och dramatiska konsten inom vårt land. En dyster fruktan har nu gifvit rum för en glad visshet att dessa institutioners bestånd åtminstone för de närmaste tre åren är betryggadt. Lifdömda i första och andra instansen hafva de fått lifvet och friheten återskänkta i den högsta instansen, der en högre synpunkt och rättsåsigt gjort sig gällande än den, som hvilar blott på det materiela intresset.

Denna tidning, hvars namn och vignett vitna om huru nära intresset för denna fråga måste sammanhänga med hennes uppgift, kan ej underlåta att i sin mån göra sig till tolk för den tillfredsställelse, som den sceniska konstens vänner erfarit öfver teaterfrågans lyckliga lösning, och tillika i dessas namn utbringa en varm tacksägelse till alla dem, hvilka på konstens altare offrat de gåfvor som betingat densamma.

En sådan institution som de k. teatrarna kan — enl. hvad ofta blifvit upprepadt — väl ej betraktas såsom endast till för hufvudstadens nöje, detta så mycket mindre, som genom våra lätta kommunikationer en stor del folk besöker hufvudstaden enkom för att få del af detta bildande nöje. Den fattiga befolkningen i landsorten och de som aldrig få se hufvudstaden kunna visserligen ej ha direkt gagn af de kgl. teatrarne, men skulle detta förhållande inverka på anslagsfrågan, så vore väl hvarken nationalmuseum eller kgl. biblioteket förtjent af understöd. Men onekligen komma dessa teatrar i första rummet hufvudstaden till godo, och — märk väl — hela dess befolkning. Se vi kanske icke arbetarne och de mindre bemedlade rätt mycket besöka kgl. teatrarne, och 5 raden på kgl. operan mestadels vara utsåld de qvällar, då arbetarne äro fria? Utan tvifvel har också den som njuter af ett skådespel eller en opera bättre valuta för sina 40 öre på 5:te radens sida än om han nedlägger långt mera på schweizeriet, krogen eller källaren. Ju mer nykterheten tilltager, ju mer kan folket få del af konstens njutning, och vi hysa det hopp, att en stigande bildning skall förjaga den pietistiska obskurantismen, som är fiendtlig mot all konst, hvilken ej träder i fromleriets tjenst. Man kan äfven tänka sig möjligheten att i vår hufvudstad, liksom i Köpenhamn, ett enklare lefnadssätt kan hos alla blifva herskande, hvarigenom de stora summor som man nu förslösar på mat och dryck kunna i stället till en del komma konsten till godo. Mindre Teaterns slopande bör lända de främsta teatrarne till ej ringa fördel, helst som denna var hennes närmaste granne, centralt belägen.

Och just de stora teatrarnes centrala belägenhet är en vigtig sak. Vi vilja fästa uppmärksamheten härpå hos dem, som planera för operatomtens användande för annat ändamål. Vi veta sannerligen ingen plats mera lämplig eller ens möjlig, än operahusets nuvarande. Att Stora teatern (vi hålla oss nu endast till denna) tarfvar ombyggnad eller grundlig omstöpning kan ej förnekas. Men detta kan godt ske utan rubbning af ytterväggarne åtminstone åt Gustaf Adolfs torg, der det vore skada att ändra den med palatset midt emot symmetriska fasaden. Såsom vi hört lär den uppfinningsrike maskinmästaren vid Kgl. teatern ha uppgjort ett förslag att låta dess scen och salong göra venster om i riktning åt Kungsträdgården. Scenen skulle då jemte tillhörande lokaler förläggas åt öster och dess byggande kunna ske under det man fortfarande spelade på gamla scenen, hvarigenom teaterns verksamhet utan synnerligt stort afbrott kunde pågå. Det vore i alla fall skäl att inbjuda våra ingeniörer till täflan om det bästa förslag till tidsenlig förändring af denna teater, och säkert skulle uppbådet till en nationalsubskription för åstadkommande af en sådan vinna liflig anklang i hela landet. Hvad som nu i första rummet är att vidtaga med det gamla operahuset är väl att åstadkomma en bättre ventilation genom att från husets tak medelst rör och roterande ventilatorer skaffa sundare luft i salong och korridorer, än den som nu fås ifrån de instängda gårdarna. Vidare måste

den upphettande och för ögonen olidliga gaskronan ersättas med en elektrisk lanternin. Beqvämare sittplatser på raderna torde ock kunna småningom anordnas, hvarjemte korridorernas beläggning med mattor, så som på Nya teatern, är ett behof, som till nästa speltermin möjligen kan tillgodoses.

Den fara som hotat våra kgl. teatrar har öfverallt lifvat intresset för dem. Vi hoppas att detta intresse skall praktiskt yttra sig i ett flitigare besök, hvilket verkligen bör för oss Stockholmare vara en hederssak härefter, äfven som i en allmän och liflig verksamhet till bildande af en byggnadsfond för tidsenlig lokal åt en nationalteater, som vi böra sätta vår ära i att uppehålla. *F. H.*

FÖLJETONG.

Norske musikere.

Under denna titel har oss »til Anmeldelse» blifvit tillsänd en af Aimar Grönvold författad bok med mer eller mindre utförliga biografier af Kjerulf, Svendsen, Bull och Grieg, om hvilka vi med största intresse tagit kännedom. Ole Bull är något knapphändigt behandlad, beroende på att förut en större brefsamling rörande honom blifvit genom hans son utgifven. Ur kapitlet om Svendsen ha vi redan i fjol jemte tonsättarens porträtt lemnat ett utdrag, hemtadt ur Nord. Musiktidende. Kjerulf och Grieg äro uppenbarligen (och med rätta) behandlade med den största förkärleken. Ur afhandlingen om Grieg meddela vi som prof följande.

Tack vare hans kraftiga melodiska åder, hans idérikedom och hans solida konst blifver den starka nationella koloriten i Griegs musik aldrig banal. Han talar sitt modersmål, men han talar det med den äkta skaldens inspiration och originalitet. Hans musik har derför detta personligt kända, man kunde nästan säga upplefda, som ofta bringar oss komponistens egen personlighet så nära in på lifvet, att man liksom ser honom rakt in i hjertat. Han förekommer sällan på afstånd i sina kompositioner, det vill säga, det är vissa egendomligheter i hans stil, som nästan öfverallt komma igen, vissa modulationer, vissa rytmiska vändningar, på hvilka man känner honom, och hvilka gerna träda så starkt i förgrunden, att han liksom sjelf är med i första ledet öfverallt. Det är detta man kallat det enformiga i hans musik; men den enformigheten har han gemensam med de flesta, som ha en starkt utpreglad stil, och det kan icke heller vara annorlunda hos en så subjektiv skaldenatur som Grieg.

Såsom diktare är han utpreglad lyriker, och lyrikern sjunger ju gerna om sig sjelf och af sig sjelf samt talar helst i första person. Grieg har passion och poetisk kraft i sin sång och dertill ett djup i känslan som ofta har uttryck för det gripande. Han kan vara både »himmelhoch jauchzend» och »zum Tode betrübt». Detta gäller så väl hans vokal- som instrumentalsaker, men har kanske funnit det mest pregnanta uttrycket i hans romansdiktning. Jag skall såsom betecknande för omfånget af hans talangs utsträckning i detta hänseende endast påpeka sångerna »Min Tankes tanke», »Det Förste» och »Guten».

Man har kallat honom Nordens Chopin. Det beslägtade hos Chopin och Grieg ligger i deras gemensamma förhållande till hvad man i musiken har kallat romantik; det har i Griegs musik med dess folkmelodiska klang och dess molltoner stundom visat drag, som påminna om det motsvarande hos den polske romantikern. Men likasom Grieg ej har Chopins franska elegans, är der i Chopins musik ej heller något som svarar emot det djerfva och viljekraftiga, nästan trotsiga hos Grieg. Jag skulle hellre vilja kalla honom Nordens Schumann. Hans förhållande till denne komponist har nämligen efter mitt förmenande haft ett djupare inflytande på honom, och detta så mycket mera förklarligt, som det här är större slägtskap mellan individualiteterna, personligheterna, närmare nationel förbindelse mellan den nordiska och den tyska diktargenien än mellan den nordiska och den polsk-franska. I enskilda romanser och pianosaker (t. ex. delar af Amoll-konserten) spåras tydligen påverkning af Schumann. Det är emellertid icke så mycket i den enskilda kompositionen som mera i Griegs hela riktning och utveckling som musiker, hans hänförelse för den store tyske mästaren haft inflytelse på honom. I hans konstidealitet, hans begär att tränga till botten af en stämning, hans djupa subjektivitet, hans allvar och hängifvenhet i konstnärskapet, hans starka poetiska känsla, som aldrig offrar sin fantasi för formen, i utvecklingen af allt detta, som danar hela fysionomien, tör Schumanns bild ha verkat manande och befästande.

Men det fins i Griegs musik ännu en annan sida, som jag tror bör framhållas starkare än som skett, och det är humorn. Humorn hos Grieg är beslägtad med folkvisans, djerf, saftig och rättfram, såsom t. ex. i ett par af de förträffligt arrangerade danserna och visorna för manskör, pianokonsertens final och partier af violinsonaterna; dertill kommer hans stora rytmiska förmåga, som knappast någonsin firat sådana triumfer som der, hvarest det humoristiska elementet också inblandar sig. Och likväl äro de egentliga scherzosatserna hos Grieg högst sällsynta; detta hänger kanske tillsamman med, att det lättare, mera graciösa och smidiga sydländska lynnet, hvilket gerna söker sig uttryck i scherzosatser, ligger honom fjermare. Deremot röjes t. ex. i musiken till »Per Gynt» och »Sigurd Jorsalafar» en förmåga af musikalisk karakteristik af situationen, och i somliga af hans vokalsaker, t. ex. »Foran Sydens kloster», en kraftig passion i en trång, koncis form och en känsla för motsättningarnas verkningsfullhet, som alltsammans vittnar om att den dramatiska tondiktningen ej ligger honom fjerran, hur framträdande det lyriska elementet än är i all hans produktion. Deremot är jag icke öfvertygad om, att han, med sin förkärlek för de mindre genrebilderna med det fina detaljarbetet, är hvad man kallar en symfonisk natur, och att gjutningen i stort skall fullkomligt lyckas för honom.

Emellertid är det i Griegs första och enda stråkqvartett någonting som pekar längre ut än allt hvad han hittills gjort. —

Jag har sökt att antyda konturerna till en diktarfysionomi, som förekommer mig vara en af de intressantaste och betydelsefullaste i det nya Norges andliga verld. Jag tror att han på musikens område tillika är en af de egendomligaste och mest originella förmågor i samtiden, och att det stora uppseende hans arbeten väcker utomlands ständigt skall vara i stigande, ju mer han blir känd. Han är en af dem man måste känna noga för att rätt värdera, han är i den meningen ej en populär talang. Men har man en gång fördjupat sig i hans musik och försonat sig med hans egendomligheter, kommit ut öfver det som man kallar det bizarra hos honom, då har man gjort ett verkligt nytt fynd, som man ej släpper ifrån sig, utan håller allt mer och mer kärt.

Från scenen och konsertsalen.

Musikföreningen.

Den andra af Musikföreningens konserter afslutade d. 6 dennes föreningens denna vinter ej synnerligt lifliga verksamhet. Utförandet var i förhållande till de ojemna krafterna (cirka 8 tenorer mot en 30—40 sopraner) i hög grad förtjenstfullt, om än ej så fulländadt som de föregående åren och som man nu efter så lång öfning kunnat hafva ännu större skäl att vänta. Vi vilja dermed naturligtvis ingalunda säga att föreningen gått tillbaka, men blott att — troligen i följd af ogynsamma omständigheter — en lindrig dåsighet tillfälligtvis hvilat öfver henne under denna säsong.

Men om man i afseende på utförandets jemnhet, kraft och nyansering förr hört bättre prestationer än de i alla fall goda som nu erbjödos, så ha deremot få program varit så intressanta som detta. Främst glänste Aug. Södermans »Wallfart», troligen det högsta, hvartill ännu balladkompositionen i någon tid och något land kommit, en af dessa de lyckligaste menniskosnillens lyckligaste skapelser, der en ursprungligt individuel och aldrig slappande inspiration ingått äkta förbund med en form, så på en gång tekniskt regelbunden och ideelt förklarad, att äfven den surmulnaste kritik måste slunga pennan,

en skapelse alltså, hvilken inom sitt område står på samma höjd som ett oratorium af Händel, en opera af Mozart, en symfoni af Beethoven, en visa af Schubert eller Kjerulf. Detta är mycket sagdt, men som vi tro icke för mycket. Vore Söderman känd utomlands, och vore utlandet rättvist, så skulle det nog äfven der erkännas; flere (t. ex. Löwe) komma honom i den större balladkompositionen visserligen nära, men de hinna ändock icke dit der Söderman står i sin Tannhäuser och Die Wallfahrt nach Kevlaar. När härtill kommer att sällan en tonsättare haft lyckan välja en mera härlig och i alla afseenden musikaliskt lämplig text än denna Heines sköna, romantiska, känslovarma dikt, så kunde resultatet ej gerna utfalla annorlunda. Bland de många finheterna i denna komposition påpeka vi blott den riktiga tanken att låta poemets refräng »Gelobt seist du Marie!» bilda hela styckets musikaliska enhet och grundval i form af en kör, hvarpå berättelsen utspinner sig, icke dramatiskt i dialogform, utan såsom en verklig berättelse af en enda person, hvarigenom den lyriskt episka karaktären bevaras och hvarje förblandning med kantat- eller oratorieform undvikes. Harmoniseringen är äkta Södermansk med sina treklangsföljder, liggande mellanstämmor och kraftiga dissonanser, som i all sin skärpa alltid äro harmoniskt klara, aldrig godtyckliga eller mystiskt pretentiösa såsom så ofta hos Wagner och hans eftersägare. Kontrapunkten är underordnad harmonien och är icke till för sin egen skull, hvadan Söderman, när hans klangsinne så kräfver, ej räknar så noga med några tomma qvinter eller qvarter i tvåstämmig sats eller rena qvintföljder i flerstämmig, gamle Richter må derom ha sagt hvad han behagade. De frappanta sextondelarne tjena i första afdelningen till att karakterisera moderns parti i kontrast mot sonens, i sista satsen dess utom att (i altviolernas drillande) måla hundarnes ängsliga, dödsfall bebådande qvidan. Sista satsen är en variation af den första, tillsatt med klagande fraser i orkestern, särskildt träinstrumenten, af en kolorit, som är bekant från »Hjertesorg». Det helas medelpunkt, den brinnande bönen »Du Hochgebenedeite!» må äfven särskildt framhållas. Detta ställe sjöngs med värme af hr Lundqvist, som å andra sidan ej var mäktig af så fina schatteringar som hr Arlberg på sin tid.

Näst denna ballad tilldrog sig Hallströms nya kantat »Das Sonnenkind» största uppmärksamheten. Poemet af Carmen Sylva lär vara blott en del af ett större helt, hvilket ock torde förklara att det, såsom det nu föreligger, saknar mening och afslutning och endast utgör ett potpurri af lofsånger, egnade solens dotter, »Lifvet», från solstrålar, strömmar, källor, granar, daggdroppar, vindar, palmer — med ett ord hela nyromantikens gamla välkända apparat. Något djup, någon gripande, mensklig känsla och kraft får man naturligen ej söka i detta läckra ordfyrverkeri mellan allegoriska figurer, men i ersättning tjusas fantasi och sinnen af det bjärta färgspelet och öfverlemna sig gerna åt ett lätt sinligt rus. Denna stämning har musiken ypperligt träffat och fasthållit; ingen högre musikalisk enhet eller djupsinnighet, men ett potpurri af välljudande melodier och bjärta orkestereffekter, pikanta tonmålningar och aldrig svikande savoir faire. Det hela lemnar som man säger just »ingenting efter sig», men detta är väl heller icke meningen, lika litet som en solstråle kan fasttagas och gömmas; den sticker och glittrar för stunden — och försvinner. I denna genre har hr Hallström en afgjord talang, hvilken han förut ådagalagt i »Blommornas undran», ett stycke, som dock är det närvarande underlägset. Den stundom något barnsligt pjollriga tonen i det nyss nämnda har numera lemnat rum för ett lätt spirituelt behag i partiet för Die Liebe (fröken Gelhaar) samt körerna af strömmar, källor och daggdroppar, en rörande folkton i granarnes allvarliga parti med basunkör och en varm affekt i det af fru Edling med hänförande uttryck sjungna sista solot, som utmynnar i en stark slutkör, hvars verkan i yttre afseende är rätt imposant. Ett förnyadt åhörande skall måhända något korrigera våra omdömen.

Om Hallströms »Sonnenkind» saknar enhet och är i mera opera-comique- än kantatstil, så har deremot Bruchs »Schön Ellen» en mönstergiltig stil och enheten vinnes här osökt genom den »Campbells marsch», som flerstädes förebådas och slutligen träder fram i hela sin glans. Skön Ellens (fru Edling) och lord Edwards (hr Lundqvist) partier äro väl kontrasterade, och särskildt förtjenar erkännande, att tonsättaren ej fallit för textens frestelse till krass bataljmålning.

Mellan dessa större saker erbjödo Halléns små körvisor en hvilopunkt. Framför allt anslog »Vattenliljan», ett graciöst och stämningsfullt stycke af Mendelssohnsk romantik, hvars dropplika ackompagnement utfördes med mera vårdnad än finess af fröken Lindberg, samt »Påskklockorna, med ett tacksamt carillon-motiv. Sista stycket, »Lockung», har väckt blandade omdömen, troligen på grund af sin oroliga modulation och sitt wagneristiskt envisa fasthållande af ett och samma rytmiska motiv; onekligen är det dock skrifvet med schwung och röjer sinne för både harmoni och klang. Huru man här vill finna reminiscenser liknande dem i Harald Viking, det är åtminstone för vårt öra ofattligt. — I solot gjorde sig gällande fröken Bergensons vackra röst, som dock ännu ingalunda är färdig.

* * *

Spanska studenter.

Denna länge förebådade opera har nu gått öfver scenen, men märkligt nog — det måste sanningsenligt sägas — icke fullt gjort den väntade effekten. Med kännedom på förhand om det vackra klaverutdraget blefvo vi, uppriktigt sagdt, förvånade öfver att verkan ej blef större. Vid närmare besinnande tro vi oss ha funnit den trefaldiga orsaken: textens obetydlighet, musikens relativa tyngd i förhållande till ämnet, som är rent operettartadt, samt slutligen den delvis olämpliga rollbesättningen.

Att i en operett texten är en lika vigtig häfstång för dess popularitet som musiken, är en känd sanning, hvars ringaktande flere af våra teaterdirektörer fått dyrt betala; och det är eget att k. teaterdirektionen — då nu sent omsider en dansk opera-comique skulle för första gången representeras på svensk scen (Kuhlaus Elverhöi är visserligen ett danskt nationalverk, men kan knapt kallas en opera, snarare ett skådespel med musik) — icke synes ha erinrat sig att hon sedan länge eger en god komisk operatext af Overskou, hvars framförande af okända skäl undanskjutes. Libretton till Spanska studenter är dessvärre icke egnad att hålla operan uppe; den är skäligen »enkel» och den obetydliga handlingen tämligen utsliten, hvarjemte karaktärsteckningen delvis är oklar och förvirrad. Der ha vi t. ex. Alvarez; han uppträder såsom fullständigt blaserad i afseende på både kärlek och studentupptåg, men i nästa ögonblick är han dock tvärt färdig att hjelpa till i alla Benitos pojkstreck och strax efter blir han plötsligt kär som en klockarkatt; om man får tro honom sjelf, borde han ega grundlig vana att handtera en klinga, men likväl låter han sig besegras af kältringen Cristobal, och ehuru endast lätt sårad i handen, svimmar han som en flicka. När han så kommer i den fatala belägenheten att nödgas bistå Benito i dennes kurtis för hans egen flamma, så är detta en situation, som vore mycket tacksam i fall man finge fatta Alvarez som en komisk figur; men det skall han ju icke vara, han är blott sentimental och blir derigenom tråkig. Allt detta har hämnat sig på musiken, som i hela Alvarez' parti har någonting krystadt, omotiveradt och tvunget; att hr Forstén ej kan göra något deraf, måste vi förlåta honom. Rätt besynnerligt är också Cristobal tecknad; när han uppträder med polismaktens hela pondus, omgifven af gendarmer, låter han slå sig på flykten af en studenthop, men deremot har han sedan courage nog att ensam utmana och slåss med Alvarez, som väl bör vara den mest öfvade fäktaren af alla. Endast hr Langes goda lynne och säkra dramatiska instinkt förmå rädda denna figur från att också bli ointressant; dock må medgifvas att det musikaliska partiet här är vida tacksammare. En ypperlig buffo är deremot Don Fabian, särdeles i hr Janzons framställning, som denne begåfvade skådespelare kan räkna bland sina allra bästa skapelser: professorns distraktion paras godt med tvärviggens grälsjuka, mask och minspel kunna kallas mästerliga. Bäst framstår Don Fabian i andra akten (den öfver hufvud bästa) och specielt i den mönstergilla terzetten: »Jag kommer för att klaga», ett äkta buffanummer som ensamt vore nog att göra tonsättaren ryktbar. Förträfflig

är äfven den matematiska dispyten, en liflig körsats, der komponisten med stor lycka användt fria, kanoniska härmningar; det är ingen egentlig fuga, ty temat upprepas först i qvinten och sedan i qvintens qvint, ej heller användas egentliga augmentationer och diminutioner, d. ä. förändring af temats notvalörer med samma tempo, men väl begagnas med verkan förändringar i sjelfva tempot och taktarten, äfvensom temats omvändning och trångföring, insatser in arsi och thesi m. fl. konstfärdigheter, som i nyare musik ofta visa sig förträffligt tjena komiska intentioner. Körerna äro i allmänhet de friskaste partierna med sina spanska rytmer, dem tonsättaren ifrigt studerat, ehuru hans skaplynne annars ligger mera åt det nordiska hållet. Modulationen är oftast pikant, stundom dock något omotiverad. I det hela är musiken synnerligen fin, t. o. m. för fin för en dylik operettext, och särskildt är det ett kolossalt missgrepp att i denna genre genomkomponera dialogen, hvartill dock textförfattaren gifvit anledning genom att rimma densamma i st. f. att hålla den i ledig talton. En högeligen lofvande och talangfull produkt förblir denna musik i alla fall. — Att Juanas parti anförtrotts åt fröken Andersson tro vi vara ett misstag; förträfflig i rent komiska eller skälmska partier, passar hon deremot ej i sentimentala, och hon kan sällan filera tonen utan att röstens vibrerande tunnhet verkar störande. Fröken Karlssohn är i allmänhet näpen i gossroller, så ock här, dock skulle en större dristighet och pojkaktig framfusighet icke skada. Körens lif och rörlighet förtjenar alt erkännande.

* * *

Slutligen antecknas i korthet att den sista qvartettsoirén gafs den 29 april och såsom novitet bjöd på en del af Schuberts Forellenqvintett, i hvilken vi särskildt framhålla hrr Hultgrens och C. Books spel. Mozarts A-dur-qvartett bildade värdig afslutning på dessa ädla musiknöjen, dem vi hoppas de ärade soirégifvarne framdeles med bättre lycka förnya. Kunde programmen då göras litet mera populära och omvexlande samt någon gång mera moderna, skulle framgången varda mera gifven. Hr Th. Lindströms idé — den han visserligen ej förmådde föra till slut — innebar goda vinkar. *A. L.*

Från in- och utlandet.

Subskriptionen för de k. teatrarne lemnade ett resultat af *150,350 kr.*

Svenska qvartettsången. Revisor Melcher Nystedt i Stockholm — skrifver en meddelare till S.- P.—, som har för afsigt, att under den närmaste tiden, utgifva en afhandling om den svenska qvartettsångens uppkomst, utveckling och nuvarande ställning, är för närvarande sysselsatt med hopsamlande af materialier till detta arbete och är derför tacksam för alla de bidrag som härutinnan kunna lemnas. Uppgift å svenska sångsamlingar (flerstämmiga sånger för mansröster), som utgifvits å annat förlag än A. Hirsch, Abr. Lundqvist, Elkan & Schildkneckt och Julius Bagge, samt personalnotiser, karakteristiska anekdoter m. m. emottagas med tacksamhet och kunna samtlige dessa upplysningar skriftligen sändas till förf.

Beriktigande. Fröken S. Hebbe har upplyst oss om att vår notis i förra numret, att hon skulle af Musik. akademien blifvit utsedd till lärarinna i plastik, är vilseledande, »enär en muntlig begäran om 12 timmars privatundervisning på akademiens bekostnad för en dess elev väl icke af vederbörande kan anses liktydig med anställning vid konservatoriet». — Vi tillägga blott att vår notis var hemtad ur Nya Dagligt Allehanda för 25 april.

Musikaliska sällskapet i Norrköping. I N. T. läses: Musikaliska sällskapets konsert i S:t Olai kyrka var särdeles talrikt besökt, antagligen af inemot 1,000 personer, samt erbjöd åtskilliga nummer af stort intresse. Efter en ouvertur för orkester af Mendelssohn utfördes Gades härstädes redan förut gifna, kör »Våren nalkas» särdeles jemnt och vackert, hvarefter följde åtskilliga behagligt sjungna soloqvartetter för mansröster. Derpå kom Halléns effektrika ballad för dubbelkör »Vineta», der den fint utarbetade pianostämman på ett särdeles utmärkt sätt exeqverades af direktör Frick, samt till slut Josephsons vackra »Quando corpus morietur», om vi ej alltför mycket missminna oss för första gången gifven härstädes 1857 under direktör Friebergs anförareskap. I detta stycke, hvilket otvifvelaktigt var aftonens pièce de resistance, fick publiken tillfälle att göra bekantskap med en särdeles frisk och vacker fruntimmersstämma, hvilken utförde solopartiet. Musikaliska sällskapet och dess anförare hr Düring förtjena allt erkännande för den angenäma afton de genom denna konsert beredde den musikälskande allmänheten härstädes.

Upsala 3 Maj.

»Vårliga toner» klingade sistl. Valborgsmessoafton å Carolina-salen, der »studentkonserten» som vanligt de senare åren gafs. Dessa konserter sakna aldrig publik. Det är så att säga en »hederssak» för litet hvar i staden och omnejden att få biljett till *denna* konsert. Också var den stora salen nästan fullsatt; bifallet täflade med temperaturen i värme. Repertoiren var den gamla vanliga med sin Wennerberg till N:o 1, Reissiger N:o 6 och Kjerulf N:o 12. Ehuru studentkåren f. n. icke eger särdeles vackra röster var intrycket dock som vanligt gynsamt, en följd af den svällande friskhet som utmärker vår studentsång och gör den för allmänheten så kärkommen. Om jag skulle tillägga att den arpiska studentsången öfverträffade nutidens, vore detta nog i sanningens intresse. Men den tiden var ju också en glansperiod inom Upsala sångverld, dertill många samstämmande orsaker bidrogo. Man måste också erkänna att många af dess förträffliga traditioner vidmakthållas fortfarande inom studentsångens ungdomliga led.

På härvarande teater gör f. d. Mindre Teaterns operett-trupp rätt god lycka. Af repertoiren torde Millöckers »Tiggarstudenten» vara det relativt värdefullaste. Utförandet är i allmänhet berömvärdt. Särskildt fru Anna de Wahl tilldrar sig intresse och vinner stort bifall för sina älskvärda, verkligt konstnärliga prestationer, som täfla med det bästa utlandet har att uppvisa i denna väg.

Bekant torde vara att den årliga oratoriekonserten härstädes i år kommer att upptaga Haydns »Årstiderna», hvarom närmare framdeles. *Aucun.*

Jönköping 7 Maj.

Den förflutna vintern har i musikaliskt hänseende varit synnerligen fattig. Endast få resande artister hafva besökt staden. Af dessa torde böra särskildt omnämnas hr & fru Friedberg, hvilkas konsert var alltför ringa besökt, och fru Backer-Gröndahl, som hade att glädja sig åt en talrikare och i hög grad tacksam publik; ej underligt, då helt säkert under flera år en så framstående pianist icke låtit höra sig.

Vid två tillfällen hafva stadens egna musikaliska krafter samlats: ena gången för inöfvande af åtskilliga smärre körer ur »Preciosa» m. m. som i december månad förra året utfördes på en konsert till förmån för sällskapet »Jultomtarne»; och den andra för utförandet af Gades ballad »Elverskud», som den 26 sistl. april gafs på ett sätt, som lände såväl solister som körn till mycken heder och tydligt ådagalade det nit och intresse, som körens begge ledare användt vid inöfvandet af både herr- och dam-stämmorna. Den populära och dramatiskt lifliga balladen väckte ett berättigadt bifall. Ackompagnementet bestod af piano och strakinstrumenter. Vid samma tillfälle utfördes äfven Heises manskör »Kong Hakes Ligfærd» med orkesterackompagnement.

Med erkännande af ett vackert och berömvärdt sträfvande må ock omnämnas, att härvarande arbetareförening och goodtemplare vid olika tillfällen under vintern gifvit några soiréer, vid hvilka man ej kunnat annat än beundra de resultat, som ett oförtrutet arbete trots föga gynsamma omständigheter lyckats uppnå. *O.*

Musikaliska sällskapets konsert i Kristianstad sistl. onsdag beredde — säger N. Sk. P. för 2 maj — den mycket talrika publiken en synnerlig tillfredsställelse. Den säkerhet, hvarmed ej endast körer och orkesterstycken, men jemväl

solopartierna (ett för sopran och ett för baryton) utfördes, samt den fläkt af konstnärlighet, som besjälade det hela, gjorde det angenämaste intryck för stunden, på samma gång som man fick anledning att hoppfullt emotse en vacker framtid för sällskapet. Det väl valda programmet hade åtskilligt, som stälde ganska stora anspråk på de konserterande, och detta ökar i ej ringa mån värdet af den vunna framgången. För denna har man att tacka ej allenast sällskapets arbetande medlemmar, men ock, samt det i främsta rummet, stadens organist, direktör N. Nilsson och stadsläkaren d:r A. Kull, af hvilka den förstnämnde ledt inöfningen af sångnumren och d:r Kull orkesternumrens inöfvande. Programmet upptog kompositioner af Aug. Söderman, C. M. v. Weber, Lully, Rameau, A. F. Lindblad (»Drömmarne»), Mendelssohn och Grieg. I en afdelning medverkade, utom ledarne, mer än 90 personer, hvaraf omkring 60 tillhörande sång- och 30 orkesterafdelningen som inom sig eger en 4-dubbel stråkqvartett.

—•—

»Schwedische Antiwagnerianer». Vännerna af rättvisa (vi antaga att alla våra läsare äro sådana) kunna vi fägna med den underrättelsen, att Allgem. Deutsche Musikzeitung nu gifvit full »Genugthuung» för det försök, som der under ofvanstående titel gjordes att inför tyska allmänheten svärta Stockholmspressen genom att göra hela denna press ansvarig för några tidningars mindre värdiga uppträdande mot »Harald Viking» (se Sv. M. T. nr 7). Den tyska musiktidningen har nemligen i nr 15 lojalt intagit en motiverad protest från vår sida mot nämda tilltag och tillägger såsom ursäkt, att redaktionen icke förstår svenska och derför ej kunnat kontrollera sin korrespondents uppgifter.

—•—

Fru Holmboe-Schenström, som, bosatt i Paris, nu en tid uppehållit sig i Kristiania, har äfven der undervisat en mängd elever. Norska tidningen »Dagen» innehåller en längre biografi öfver henne och fäster uppmärksamheten på, att unga damer, som söka sig till Paris för att utbilda sig i sång, hos henne kunna finna en både fullt rationel och modern undervisning, som icke är baserad på att lärarinnan skall förtjena så mycket möjligt utan på att eleven skall lära sig det mesta möjliga.

—•—

Om fröken Ås skrifver signaturen Etna från Palermo till »Il Trovatore»: Jag kommer just nu från Politeamateatern och i mina öron genljuda ännu de handklappningar, som egnades den utmärkta sångerskan *Gina Oselio.* Det var en verklig konstnärsfest, en af dessa varma yttringar af sympati, hvilka publiken frivilligt gifver, när de egnas den verkliga förtjensten. Signorina Oselio har under karnevalen blifvit van vid dessa smickrande demonstrationer; hon kan till och med sägas hafva blifvit vår allmänhets enfant gâté. På hennes recett nu befästes än mer den aktning, hon förmått ingifva vår publik. Ehuru mycket ung och endast sedan ett år i verksamhet, kan Oselio dock sägas vara en gammal artist på grund af det utsökta i hennes sång och den utmärkta scenvanan. Hennes friska, kraftiga, omfångsrika och klingande stämma är af fullkomlig jemnhet i de tre registren.

—•—

I tidningen Le Gaulois skrifver Nicolet: Nous avons entendu ces jours derniers, dans les salons Flaxland, une jeune cantatrice suédoise de beaucoup d'avenir. Mlle Lydia Wigert, qui a obtenu une audition pour l'automne prochain dans un de nos grands theâtres lyriques, a dit avec un goût exquis deux chansons de son pays et la sérénade de Braga. La charmante artiste vient de partir pour Londres, où elle donnera quelques concerts pendant la *season.*

—•—

Om *Verdis* opera »Othello» med text af Boito förmäles följande. Handlingen börjar på Cypern, alltså efter förmälningen. Jago spelar ej en så framstående rol, som hos Shakespeare, Cassius och Rodrigos partier äro mera utförda och tecknade med ljusare färger. Ett Ave Maria, som Desdemona sjunger i sista akten, berömmes såsom utomordentligt vackert.

—•—

London. Direktionen för italienska operan på Coventgarden-teatern har offentliggjort programmet för sin »Stagione», som började den 29 april. Bland personalen nämnas sopranerna Adelina Patti, Lucca, Albani, Sembrich, Durand, Fursch-Madie, Grisvold, Crosmond, altarna Scalchi, Tremelli etc., tenorerna Nicolini, Marconi, Mierzwinski . . . basarna de Reszké, Monti . . . baritonisterna Cotogni, Ughetti m. fl. Af noviteter omtalas Mackenzies »Colomba» (fru Lucca) och Reyers »Sigurd».

— Den 28 april gafs Stanfords nya opera »Canterbury-Pilgrims» å Drury-Lane-teatern. Libretton berömmes. Musiken i första akten är oklar och hållen i Wagners stil. Andra akten deremot är melodirik och väckte stormande bifall.

— »Tiggarestudenten» gick den 12 april öfver Alhambra-teaterns scen, för första gången i London. Uppsättningen har gått till 5,000 Pd. och de bästa krafterna ha egagerats för operetten. Åttio dansöser uppträda i baletten. Pjesen gjorde utomordentlig lycka.

—•—

Paris. Gounods återupptagna och omarbetade opera »Sappho», som nyligen gifvits å stora operan och inbringat den omtyckte komponisten en stor hyllning, gafs å denna scen första gången 1851, togs ånyo upp 1858, då reducerad till två akter, och har nu tillökats med en ny, tredje akt. Man är nyfiken att se huru länge operan kan hålla sig uppe efter det Gounod slutar att sjelf dirigera densamma. — På samma dag »Sappho» gick öfver scenen på operan firade Gounod en annan triumf, i det hans oratorium »Redemption» med stort bifall utfördes på Trocadéro under herr Mangins ledning.

— »Société des Compositeurs de Musique» i Paris har för innevarande år erbjudit följande kompositionstäflan; 1) en septett för stråk- och blåsinstrument, pris: 500 frcs; 2) en trio för piano, violin och violoncell, pris: 500 frcs; 3) Ett »Salve regina» för blandad kör med orgelackompagnement, pris: 200 frcs; 4) en symfonisk dikt, pris: 500 frcs.

—•—

Wien. Theater an der Wien har upptagit en ny operett »Der Marquis von Rivoli», som gjort sin första debut i Hannover, ehuru kompositören Louis Roth är kapellmästare vid ofvannämda teater i Wien. Operetten innehåller populär musik och blef gynsamt emottagen.

—•—

Leipzig. »Der Trompeter von Säkkingen» — opera i tre akter med förspel efter Scheffels dikt och med användande af några sånger ur densamma författad af Rud. Bunge, musik af Victor E. Nessler — uppfördes första gången d. 4 maj å härvarande Stadtteater. Nessler gjorde sig fördelaktigt känd genom sin första opera »Der Rattenfänger von Hameln»; hans andra »Der Wilde Jäger» gjorde ej lycka. Denna hans nya opera, som berömmes för frisk melodik, osökt uppfinning, liflig rytmik och träffande karakterisering, anses komma att hålla sig uppe på scenen längre än de föregående.

—•—

Berlin. Wagners »Walkyre» uppfördes här för första gången d. 7 April med utomordentlig framgång. Bland de utförande stod i främsta rummet Niemann såsom Siegmund, dernäst fru Voggenhuber såsom Brünnhilde och fru Sachse-Hofmeister såsom Sieglinde. Fröken Lehmann gaf en god framställning af Fricka och herr Betz (Wotan) och Fricke (Hunding) skötte sina partier förträffligt, som vanligt.

—•—

Hamburg. »Savonarola» af engelsmannen Stanford uppfördes å stadsteatern i april för första gången och under komponistens närvaro. Många framropningar af komponisten och de spelande (i främsta rummet fru Rosa Sucher och hr Ernst) vitnade om framgång för operan.

—•—

Rom. Delibes' opera »Lakmé» har nu äfven hittat vägen till Rom, der den uppförts å Argentina-teatern i komponistens närvaro och rönt lysande mottagande. M:lle Bianca Donadio hyllades entusiastiskt för sitt utförande af hufvudrolen.

—•—

Pristäflan.

För uppfyllande af vårt löfte till denna tidnings årsprenumeranter om premie af prisbelönt svensk musik, få vi härmed inbjuda vårt lands komponister till täflan. Premien är

ett häfte om 10—12 sidor innehållande melodiösa, lätt utförbara 2-händiga pianostycken, hvart och ett af minst en sidas storlek.

Priset är 200 kronor,

som utdelas till en enda tonsättare, i fall denne med insända alster af nämda omfång besegrar alla andra, men i motsatt fall fördelas bland flere tonsättare proportionaliter till de bästa styckenas antal och storlek. Kompositionerna böra före den 1 nästk. September insändas till Svensk Musiktidnings expedition (Huss & Beers Musikhandel) samt förses med motto å såväl manuskriptet som ett detta åtföljande kuvert innehållande komponistens namn och adress, hvilka kuvert endast för de prisbelönta komma att öppnas.

K. Hof- och National-Teatern i München.

Den 15 och 17 Augusti: ***Fidelio*** af ***Beethoven.***
med alldeles ny iscensättning och nya dekorationer.

Den 19, 20, 22 och 24 Augusti: ***Der Ring des Nibelungen*** af ***Richard Wagner.***

Den 26, 27, 29 och 31 Augusti: ***Repris.***

De medverkande äro, utom medlemmarna af K. Hofteatern (hvaribland **Vogl** Loge och Siegfried, Frau **Vogl** Brünnhilde, Frau **Wekerlin** Sieglinde, **Kindermann** Hagen, **Schlosser** Mime, **Fuchs** Alberich), Fräulein **Malten** från Dresden (Leonore), Herr **Niemann** från Berlin (Florestan och Sigmund), Damerna **Lili** och **Marie Lehmann, Lammert** (3 Rheintöchter), Herr **Betz** från Berlin (Wotan), Frau **Rosa Papier** från Wien (Frika).

Under mellandagarna **Lustspelsföreställningar** i **k. Residens-Teatern.**

Angående entrépriser etc. gifves upplysning i **prospekten,** som på begäran sändes **gratis** och **franco** från **k. Hoftheater-Tagescasse.**

I Musik- och Bokhandeln har utkommit:

"EROTIKON"

5 Pianostycken

af

Emil Sjögren

Pris: **2 kronor.**

Detta häfte belönades med *första priset* vid den af Kgl. Hof-Musikhandel i Kjöbenhavn förra året anordnade täflan emellan nordiska kompositörer.

PERMAR

till

Svensk Musiktidning

1883

à 2 kronor

kunna erhållas genom alla Musik- och Bokhandlare samt finnas å lager i

Huss & Beers Musikhandel.

Gustaf Adolfs torg 8.

För Violin-Amatörer:

Hos alla Musik- och Bokhandlare:

Violinistens Repertoir.

Lätta och medelsvåra stycken för Violin och Piano.

N:o 1. Serenad, op. 56, af W. Th. Söderberg.
» 2. Romans, » 27, » »
» 3. Barcarole, af C. Reinecke, arr. af J. Tolbecque.
» 4. »Trojka», Rysk melodi, arr. af E. Å.
» 5. Romans, af C. Nordqvist.

Pris för hvarje nummer: **50 öre.**

Pianostämning

och **Reparationer** utföras på anmälan i

HUSS & BEERS Musikhandel.

Undervisning i

Pianospelning

meddelas fortfarande af undertecknad. Adress: Karduansmakaregatan 14. **F. Huss.**

En nästan ny "Tenorbasun"

med låda är af en tillfällighet till salu för billigt pris. Adr.: **Wilh. Lewin,**
Norrköping.
(G. 4817 × 2) Skepparegatan 14.

4 Sånger

för en röst och piano

af

Ivar Hallström.

1. Gondolier-Sång.
2. Svarta Svanor.
3. Vackra Sky.
4. En liten visa.

Pris: **1 kr. 50 öre.**

INNEHÅLL: Historiskt-musikaliskt fynd. — L'etude du chant. — Skydd åt svenska musikliteraturen. — Teaterfrågan af *F. H.* — Följetong: Norske musikere. — Från scenen och konsertsalen: Musikföreningen, Spanska studenter etc. af *A. L.* — Från in- och utlandet. — Annonser.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1884.